

xon, *ařevást* a la vall de Oueil (IV, 254), i és veritat que també hi ha formes en *-p*. *repast* a Le Port d'Aulús, «pacage communal» «tout pacage» a la Bastide de Serou (IV, 173), mentre que abans havien trobat *repast* «friche» a la Bastide i a Saleich (alt Comenge), i «terrain inculte» al Mas d'Azil (II, 254), de manera que la intervenció de *PASTUS* o un *RE-PASTUS* és segura; però d'altra banda el fet que a Bielsa (segons Badia o Elcock) es digui *rebasto* amb *-b*, quan allà es conserven sordes les intervocàliques, mostra que *REPASTUS* no pot ser tot, i com que al mateix Port d'Aulús i a Castillon (Cosersans) el «pacage communal» es diu *pastenc*, fa pensar que la intervenció de *PASTUS* potser no és gaire més que contaminadora. I d'altra banda no deu ser aquesta l'única contribució d'altra cosa.¹⁵

Car és curiós que paral·lel al report entre *rebast* i *bastó*, sembla haver-hi un derivat de *BACULUM*, sinònim llatí de 'bastó', i amb el sentit mateix que *rebàs(t)*: *rabàgol* m «rebàs, herba petita» a Cardós (BDC XXIII, 306). I el mateix en un doc ross de 1587 «puga fer pasturar, per las parts de entorn de casa, tots los bous y vaques de llaurar, so és après de aver dallat lo *rabàgul*» (Mosset, p p Alart, *Bull Soc Agr Pyr-Or x*, 136).⁸

¹ N° 6, v 1, p 103 de l'ed d'A Pagès, amb puntuació dolenta i l'absurda explicació que *vestit* és, no pas participi (com és evident), sinó un estrany perfet 3ª persona — ² A penes cal dir que el mot i l'entitat socio-política ja estaven en ús en el segle passat, no sols això sinó que ja manejaven el problema, i hi intervenien, els polítics, per desgràcia amb una mica més d'interès, em sembla, per part dels extremistes de dreta i d'esquerra que per la gent de centre o de dreta moderada, i amb les ben conegudes excepcions de l'esquerra o liberals (Layret, Macià, Companys, Coromines, Serrahima, Romeva, JMCapdevila) Entre els *rabassaires* la posició fou duradament oposicional, entorn de l'any 1900 no hi havia oposició més que amb els grups carlins i integristes, a penes a fi de segle, semblen alguns extremistes voler eixamplar ho cap a una actitud de desengany enfront dels participants clericals o catòlics. El setmanari català «La Tramontana», d'orientació intransigent contra això, i contra el centre i dreta, recull el fet que un matrimoni de *rabassaires* de Sallent fa batejar una filla (13-III-1896) no sense amari-ho amb alguna ironia. Per la banda oposada trobaríem informació a grapats, en diaris, setmanaris i llibres — ja no cal, tan conegut és — parlant amb veu atronadora, per l'encoratjament oficial i fins a l'aparició dels propòsits diversionistes i anticatalans, més desemmascarats ara que en el S. XV — ³ A la revista «Brasília», vol II, perquè al Brasil apareixen perpetuats com a cognoms. Val a dir que em sembla no diferenciar-ho prou bé de la família de *RAPHĀNUS* 'rave', i d'alguna altra, car no solament ho acompanya amb *Rabal*, *Rabelo/Reb*, que potser en part se'n separen, sinó també amb *Monte de Rábão*, *Rabunho* i *Ravenda*, que deuen arar a nb aquell — ⁴ Sembla sense prou estudi, as

segurant que ve de *RAPAX*, *-ACIS*, 'rapisser, rapaç', contra l'opinió del *REW* (Notem 1) *rabàs* és «mouton à laine grossière et pendante», «commun dans le Piémont, la Lombardie et la Savoie», *TdF*, on ja no ens acostem, de prop ni de lluny, a la idea de *RAPAX*. 2) Forta coincidència amb *RABOSA*, la guineu, animal amb forces semblances amb el toixó: grossa cua etc 3) El català distingeix els resultats fonètics de *-VCIU* i *-VCE* — fent d'aquell *-ç* i d'aquest *-ç* > *-u* —; i, paral·lelament, el gascò i molts parlars occitans, ja a l'Edat Mitjana, fan *-ç* (= *-s*) d'aquell però *-tz* d'aquest. Ara bé en el mateix *PSW* tenim, a continuació de *rabàs* «blaireau» l'adjectiu, *rabatz* 'rapaç' en el trobador Guilhem Figueira, que no és gaire més antic que aquell passatge dels *Annals de Millau* 4) En canvi notem que *rabàs* «blaireau» coincideix enterament amb el cat i prov *rabàs* m. «souche, racine d'arbre», que el mateix Wartburg (nota 25) dona com a variant masculina de *rabassa* id (cf aci, infra). — ⁵ Sovint en els poemes de Mistral: «a la courono bizantino / anavon, quand pou-dien, *derrabà* quauque ra», «anà mourí pèr sa mestresso, / o bèn la *derrabant* is arpo d'un catau», *Calendau* I, 483. — ⁶ Altament això reapareix en alguna antiga font lleonesa «aquel que a la muger, bañándose, los paños le *arrabare* ---» en el *Fuero de Zorita*, 256, S XIII — ⁷ Com a testimoni de l'aplicació als petits quadrúpedes, i no als grossos, es pot citar, encara, el nom de les herbes silvestres *cua-de-cavall* i *rabo-de-gat*, que em citaren juntes a Tales (1961) Hi ha la dita proverbial «què li fa el *rabo* p'a córrer?» que segons sembla diuen quan algú allega una raó impertinent o ineficaz. Després de citar una cobla ètnica una mica poca-solta, relativa a les Xiques de Vinaròs, afegeix MGadea: «dirà tal volta algú — Y això trau trellat? Què li fa el *rabo* pa córrer?» (*T del Xè* I, 227) Sembla que es refereixi a un gos, llebre, conill o gat (potser escuats i no gens menys corredors?) — ⁸ És veritat que per a aquest es podria pensar en *RE-PABŪLUM*, ço que ens retornaria a *RE-PASTUM* per a *rebast*, però el *rabasta* de 1373 i de Benasc, i les altres raons donades supra, em priven de pendre en ferm aquesta pensada

Rabassada, *rabassaire*, *rabassall*, *rabassegall*, *rabasser*, *-ssera*, *rabasseta*, *rabassó*, *rabassola*, *rabasso!*, *rabassut*, *rabast*, V *rabassa*

Rabasta Com explico a *BAŪT* (I, 712b21-30) la forma *rebasta* és la primitiva i la més autoritzada. Val a dir que també existeix la variant *rabasta*, causada pel complex de fets de *RABASSA* i els contactes lexicals que hi hem vist amb *rebàs(t)*/*rabàs* i *arrabassar*. Suplementem les dades allí indicades: *řebásta* és la pron que se sent a bona part del Pall (p ex a Farrera) i del cat occid, i si bé *řabásta* a Àreu, i *řabásta* («corretja horitzontal que passa per darrere les anques de la bèstia»), altra llista de variants i bones descripcions i gravats en Kruger, BDC XXIII, 153, i l c. En el ves-